

5. PREDICATE DE INTERACȚIUNE

PROLOGUL ca limbaj de programare rafinat, oferă posibilitatea interacțiunii unui program cu echipamentul periferic al calculatorului, cu ecranul și cu utilizatorul. Aceasta se realizează cu ajutorul unor predicate predefinite. Există trei predicate predefinite de ieșire: *write*, *writedevic*e și *writef*. Forma generală a predicatului write este:

$$write(arg_1, arg_2, \dots, arg_n)$$

unde $arg_1, arg_2, \dots, arg_n$ sunt obiecte elementare sau variabile. În cazul în care arg_k este o variabilă, ea trebuie să fie legată în momentul execuției predicatului write. Predicatul write reușește întotdeauna și are ca efect afișarea pe ecran a valorilor legate de argumentele sale. Pentru trecerea la “o linie nouă” se poate utiliza predicatul *nl* (new line), sau secvența de caractere “\n”. Exemplificăm utilizarea acestor predicate cu ajutorul următorului program:

domains

nume=string

firma=symbol

predicates

angajat(nume, firma)

salariu(nume, real)

afis

clauses

angajat("Mihai Popescu",bcr).

angajat("Petre Georgescu",bcr).

angajat("Maria Ionescu",banc_post).

salariu("Mihai Popescu",10000000).

salariu("Petre Georgescu",5000000).

```

salariu("Maria Ionescu", 70000000).
afis :-angajat(X,Y), salariu(X,Z),write(X, " lucreaza la ", Y),
      write(" si are salariul ", Z, "\n"), fail.
afis.

```

Predicatul `fail` a fost utilizat în prima clauză `afis` pentru a forța backtrackingul. Aceasta este necesar deoarece predicatul `write` nu se resatisfacă. A doua clauză `afis` a fost adăugată pentru a evita răspunsul “no” (prima clauză `afis` esuează întotdeauna datorită prezenței predicatului `fail`). Redăm în continuare răspunsul sistemului la interogarea `afis`.

Goal : `afis`

Mihai Popescu lucreaza la bcr și are salariul 10000000.

Petre Georgescu lucreaza la bcr și are salariul 5000000.

Maria Ionescu lucreaza la banc_post și are salariul 7000000.

Yes

Predicatul *`writeln`* se utilizează în cazul transmiterii cu format de ieșire a datelor. Forma sa este:

`writeln(șir_format, arg1, arg2, ..., argn)`

unde `șir_format` este un șir de caractere care indică formatul utilizat pentru afișarea pe ecran a valorilor legate de `arg1`, `arg2`, ..., `argn`. În general șirul `șir_format` conține:

- caractere care se copiază ca atare pe ecran
- grupuri de specificatori de forma `% -<dimens>.<prec>tip` (pentru fiecare argument din

listă trebuie să existe un specificator)

Semnificația caracterelor dintr-un specificator este următoarea:

- `%` marchează începutul specificatorului
- `-` determină alinierea la stânga și completarea cu spații la dreapta. Prezența acestui caracter este opțională. Implicit: aliniere la dreapta și completare la stânga cu spații sau cu 0
- `dimens` specifică dimensiunea minimă a câmpului afișat; nu se efectuează trunchierea valorii afișate.
- `prec` este opțional și arată precizia numărului în virgulă mobilă sau lungimea maximă a numărului de caractere care se tipăresc în cazul obiectului de tip string.

▪ tip (opțional) specifică forma în care este afișat argumentul în virgulă mobilă; poate avea valorile f, e, g cu următoarele semnificații:

- f indică virgulă mobilă
- e indică scriere exponențială
- g indică scrierea cu format scurt

Considerăm programul:

predicates

scrie

clauses

```
scrie:-writef("*****%7.7*****\n","exemplu"),
        writef("%9.8 %5.3f %-20","12.3456=",12.3456,"(virgula mobila)"),nl,
        writef("%9.8 %5.3e %-20","12.3456=",12.3456,"(exponentiala)"),nl,
        writef("%9.8 %5.3g %-20","12.3456=",12.3456,"(format scurt)"),nl,
        writef("*****=%7.7=*****\n","sfarsit").
```

Interogarea scrie are următorul efect:

Goal: scrie

*****exemplu*****

12.3456= 12.346 (virgula mobila)

12.3456= 1.235E+01 (exponentiala)

12.3456= 12.350 (format scurt)

*****=sfarsit=*****

Yes.

Predicatul *writedevic*e este utilizat pentru a redirecta afișarea rezultatelor către imprimantă sau către un fișier. De exemplu, writedevic(eprinter) determină afișarea la imprimantă a rezultatelor, iar writedevic(escreeen) determină afișarea rezultatelor pe ecran.

Există patru predicate predefinite de intrare: *readln*, *readchar*, *readint*, *readreal*.

Predicatul readln permite citirea unui obiect de tip symbol sau string, și are forma

readln(X)

unde X este o variabilă, care în urma introducerii textului (urmat de ENTER) devine legată la valoarea obținută în urma citirii. Predicatul `readln` se execută cu ecou pe ecran.

Predicatul `readchar` permite citire unui singur caracter, și are forma

readchar(X)

unde X este o variabilă care în urma execuției va fi legată la caracterul introdus. Acest predicat se execută fără ecou pe ecran.

Predicatul `readint` are forma

readint(X)

și permite citirea unui număr întreg care va fi legat la variabila X .

Predicatul `readreal` are forma

readreal(X)

și permite citirea unui număr real care va fi legat la variabila X .

Să considerăm, pentru exemplificare următorul program:

predicates

`cont(integer, symbol)`

`afis_simbol`

clauses

`cont(506, obligatiuni).`

`cont(512, conturi_curente_la_banci).`

`cont(531, casa).`

`afis_simbol:-write("Denumirea contului= "), readln(X), cont(Y,X),`

`write("Simbolul acestui cont este: ",Y),nl.`

Iată și o interogare:

Goal: `afis_simbol`

Denumirea contului = `conturi_curente_la_banci`

Simbolul acestui cont este: `512`

Yes

Prezentăm în continuare predicatul predefinit utilizat pentru definirea ferestrelor pe ecran și dirijarea fluxului de informații între aceste ferestre. Pentru a defini o fereastră se folosește se folosește predicatul *makewindow* care are următoarea formă:

makewindow(Nr_f, Atr_f, Atr_m, Header, L, C, H, W)

cu următoarea semnificație a argumentelor:

- Nr_f este numărul atașat ferestrei. Este un număr întreg cu ajutorul căruia se identifică fereastra.
- Atr_f codifică atributele video ale ferestrei
- Atr_m codifică atributele video pentru marginile ferestrei.
- Header definește headerul (titlul) ferestrei, i.e un text care se afișează pe margine superioară a ferestrei.
- L, C definesc coordonatele colțului din stânga sus al ferestrei (L = numărul liniei, C = numărul coloanei)
- H, W definesc dimensiunile ferestrei (H = înălțimea, W = lungimea).

Valorile L, C, H, W trebuie să se încadreze în domeniul oferit de modul text curent ($L + H \leq 25$, $C + W \leq 40$ sau $C + W \leq 80$). Dimensiunea minimă a ferestrei este de o coloană și o linie. Ferestrele pot fi plasate oriunde pe ecran și se pot suprapune. La fiecare scriere în fereastră cursorul este avansat conform scrierii: calculatorul memorează de fiecare dată ultima poziție pe care s-a scris, astfel că la fiecare revenire în fereastră se continuă scrierea din locul în care a rămas cursorul. Atr_f controlează atributul unei celule din fereastră (toate celulele unei ferestre au același atribut), i.e controlează

- culoarea cu care va apărea caracterul din celulă
- culoare fondului celulei
- clipirea caracterului

Atr_m controlează atributele celulelor de pe marginea ferestrei. Pentru a obține atributul unei celule se adună la numărul asociat culorii cu care se scrie caracterul numărul asociat culorii fondului înmulțit cu 16. Dacă se dorește pulsarea imaginii se adaugă 128 la acest atribut. Tabelul de mai jos prezintă numerele asociate culorilor.

Culoare	Număr	Pentru text sau pentru fond
negru	0	ambele

albastru	1	ambele
verde	2	ambele
cyan	3	ambele
roșu	4	ambele
magenta	5	ambele
maron	6	ambele
alb	7	ambele
gri	8	numai pentru text
albastru deschis	9	numai pentru text
verde deschis	10	numai pentru text
cyan deschis	11	numai pentru text
roșu deschis	12	numai pentru text
magenta deschis	13	numai pentru text
galben	14	numai pentru text
alb intens	15	numai pentru text
clipire	128	numai pentru text

Deplasare între ferestre se realizează cu predicatul:

shiftwindow(Nr_f)

în care Nr_f este numărul ferestrei în care urmează să se facă deplasarea. Un efect asemănător are predicatul:

gotowindow(Nr_f)

dar nu poate fi utilizat pentru ferestre care se suprapun.

Alte predicate predefinite pentru controlul ferestrelor sunt:

removewindow : scoate din uz fereastra activă.

clearwindow : șterge fereastra activă și mută cursorul în colțul din stânga sus.

cursor(L, C) : poziționează cursorul în punctul de coordonate C (coloana) și L (linia) în fereastra activă. Dacă L și C sunt două variabile libere, atunci ele sunt legate la coordonatele cursorului.

Programul următor reprezintă o demonstrație de utilizare a ferestrelor. Se creează două ferestre cu titlurile "Fereastra 1", respectiv "Fereastra 2". Fereastra 2 este fereastră activă. În această fereastră este afișat textul

"Sunt în fereastra 2.

Apăsați o tastă pentru a trece în fereastra 1"

În urma apăsării unei taste se șterge conținutul ferestrei și se trece în fereastra 1, care devine fereastră activă. În această fereastră este afișat mesajul

"Sunt în fereastra 1.

Continuați? [y|n]"

Dacă se răspunde cu y se șterge textul din fereastra 1 și se trece în fereastra 2, după care se reiau pași de mai sus. Dacă se răspunde cu orice alt caracter execuția programului se încheie.

predicates

ferestre

comutare21

comutare12

comutare

clauses

ferestre:-makewindow(1,20,4,"Fereastra 1",10,5,10,70),

makewindow(2,48,32,"Fereastra 2",15,5,5,70).

comutare21:-

write("Sunt in ferestra 2.", "\n", "Apasati o tasta pentru a trece la fereastra 1!"),

readchar(_),clearwindow,comutare12.

comutare12:-shiftwindow(1), write("Sunt in fereastra 1", "\n"),

write("Continuați ? [y|n]"),readchar(X),nl,X='y',clearwindow,

shiftwindow(2),comutare21.

comutare12.

comutare:-ferestre,comutare21.

Goal: comutare